

فریز سپرلر

اوله ورتاون ۲ اندو نیسیا سباکی سوات او ندغ ۲
دیکتاتور. تترام غمبل ککواسان ددالم فمر تاھن
عام يش تریة کران باپقن کریتیک ۲ يش تیمبول
اوله باپقن کچورا غن ۲.

او ندغ ۲ سفترت این کسوداھن تله مباوا
دوا ورتاون یایت تو ان مختار لویس دان رو سیمن
انوار دفعکیل انتوق مبیری کترا غن. تو ان
مختار لویس دغن ترغ ۲ مپتاکن بهوا ای سفاج
مغلوار کن سوات رساله مقچم فمر ته اندو نیسیا
دغن تجوان سفای ای دکناکن حکوم فقادیلن
نکری يش دغنه دافه ای معمو کاکن کفدرامی
بهوا او ندغ ۲ یغدوواه اوله کتوا ستف اغکاتن
داره ایت بر صفة دیکتاتور دان عچمکن فغرتین
دیو قراسی دان دو نیسیا.

باکی کیت "سوره فرته" این اداله منیمبو لکن
سوات تر تاوان کران کونتن اندو نیسیا بر صفة
کراجان دیو قراسی تناوی اخبار دکوغکو غ.
کیت ددالم ججاھن اغکاریس بوله دان بیس
مغکریتیک کراجان دغن سلواس ۲ اصلکن سهاج
کریتیک ایت تیدق انتوق مبغکیتکن سوات
ایران انتوق منوم بگن کراجان دغن گقوان
سنچات (Sedicis Ordinance) دان جوک داله
فر کار ۲ يش بوله دصفتکن منچرج (او ندغ ۲ لیبل).
ادکه دان دو نیسیا کدو دقتکن لبھ دھشہ دری
ججاھن این؟ کالو ماو تاھو لبھ لجھو تان کعد
کونسول جنرال اندو نیسیا دسینی.

* * *

هارین؟ فمبا غون؟ دفو تیانق تله مر وایتکن
ساتو فر کارا يش هاروس تیدق فرنہ برلا کو

فریسید نه سوکر نو فد بولن یتلارو تله
ملاوہ رو شیا. ددالم لاوتن ایت افبیل سفی دسوه
نکری امفمان دموسکو فریسید نه سوکر نوله
دمتنا باوا ملاوہ کمسجد. بکیتوله افبیل بليو
سفی دستالین گراد بليو تله ممنتا ملاوہ مسجد ۲
دسان. دغن دمکین مک سوات لاوتن تله داتور
دان منوره کیتان فنو لیس هارین "ابادی" سوات
فر کارا يش ساعت ۲ مپدیه کن ایاله افبیل مریک
سفی کسیتو سبکیمان بیاس افبیل ماسوق
کمسجد مریک نمیوک کاسو، اتوفون کالو تیدق
دسان دسدیا کن کاسو ۲ بر سیه یغد کونا کن ددالم
مشجد ایت. مریک ملاکو کن اف یغد بیاسکن
مریک تناوی توکع ۲ کسبر دان اور غ ۲ يش مقاولو کن ۲
فریسید نه سوکر نو ماسوق کدالم مسجد ایت دغن
سفاتو يش کوتھ توکع کمیرن دغن تیدق اد تریب
میحق تیکر ۲ فرمیدانی دغن سفاتو ۲ يش کوتھ.
یغد مکین این اداله ساعت ۲ مپدیه کن هاتی
مریک دان کران ایتوله مریک یقین بهوا نماش
سماج مسجد تناوی کحرماتن مسجد ایت تیدق اد
لاکی. تو اذ زین العابدین عباس و کیل فارلیمن يش
بر سام ۲ ددالم رومبیون ایت بر کات بهوا اسلام
درو شیا ایاله سماکین مالف. يش بر سمهیغ بر سام ۲
مریک اداله اور غ يش تو ۲ سماج.

* * *

کتوا ستف اغکاتن داره اندو نیسیا تله
مغلوار کن سوات سوره فرته يش مپتاکن بهوا
سور تخبر آتو فنریتین يش مقچم کراجان اندو نیسیا
بوله دحکوم سمعک ۱۰,۰۰۰ رو فيه. او ندغ ۲
يش عموم این یغد کالوار کن اوله تتراء صفت دندغ

دغۇن فرستوجوانى منتري لوار ئىكىرى اندونىسيي اتله
منتدا تاغنى كېتائىن بىرسام دغۇن سوبىة روшиا يېغ
مان تله مەزىيەتكەن فركارا تىدق سەنخ ھاتى
داندونىسيا. جوڭ ھەشكەن ھارى اين اوندىغ ۲
اتىي ماكن سواف (Corruption) بلووم دافە
برجالىن كران سكالىقۇن دالماس كابىنیة برهان الدین
ھاراھف تله دىصەكىن نامۇن فريسيىدەن ئاڭكەن
منتدا تاغنى اوندىغ ۲ ايت. فركارا اين ادارە فركارا
يېپسىر سكالىي دان مستحق دىندىغ اولە اومە
داندونىسيا كىران تله باپق بىرلاڭو فەممىن
منجادىي كاي راي دغۇن سكىتىك دان مندافتە
كىموداهن ۲ درى فەرتەن. باپق فركارا ۲ يېغ
مېنگىن سبهاڭىن فيھق دان منجادى كسو ساھن
سرت كىلارتن كەفتە فيھق ۲ يېغ لايىن.

كالو سبهاڭىن فەممىن ۲ بىرجالان دغۇن
متوكر ۲ بىرمىك دىدالىم بىندر جاڭرتا سىندىرىي
تىدق دافە دنافىكەن بەوا باپق فەندۈدق يېغ تىدق بىر و مەم
دىتومقۇق تىدور دان بىر و مەم تىشكەن دبادە جىباتن
دغۇن كادان يېغ ساغە مندو كچىتاكىن.

كادان مىيواهكەن سبهاڭىن دان تىدق مغانىدەكىن
سبهاڭىن ايت تىدق دافە دنافىكەن مىكىيقون
اندونىسياتله ۱۱ تاھون مەرىكا. ادكە منجادى سبب
فرىسيىدەن كالو منتدا تاغنى ايت باپق اورۇغ ۲ يېغ
سەرچواغن دغۇن اکن تۈزۈش دىدالىم اوندىغ ۲ ايت?
* * *

فركارا فريسيىدەن بىرجالان كسان كىمارىء
كەمەرىكا كەدىن روшиا دان چىنا سودە تىتو
مەماڭىن باپق بلنجا. كەمەرىكا بلنجا يېغ دەتكۈوغ
نىڭارا سىاپق 6 مىليون سەنھە دان كېپرەف ئىكىرى
دايروفە هاروس لە درى 10 مىليون روفيه.

اورۇغ ۲ يېغ مۇتەھىرى كادان دايرو ئىكىرى اندونىسيا
سىندىرىي ماسىيغ ۲ حىران بىكىيەن بولە بىر بلنجا
دغۇن مىواه قىدحال دىسبالىك ايت. رعىيە مندريتىا
دغۇن ھېيەم فەمىباغۇنن تاڭ دافە دجالىكىن دغۇن

ئىمەنچوغۇ اين دالماڭ سئورۇغ كىتوا كەمفۇغ
تلىقىق باتش م دائرە سىيمقۇ ھەيلەر كەتفەم
كالىيەن بارە، تله مەنكادىكەن سبواه مىسجىد كەند
سئورۇغ فەتكەن كىران كىتوا كەمفۇغ ايت اد
برەوەتەن سىاپق 911 روفيه 50 سىن. حال اين
دكتەھىي افبىل اومە اسلام دەكەمفۇغ تىرسۇبة اکن
ملاكۆكەن سېبھېغىچى جمعە دان مەرىك تەرفەنچە دەھدەفەن
مىسجىد ايت تەرتولىس نام اورۇغ ايت. مەرىك بەھارو
مۇتەھىرى بەھوا لورە كەمفۇغ يەترىسۇبة تله
مەنكادىكەن مىسجىد ايت دان اتتۇغ جوڭ فە
ھارى ايت فەتكاۋىي دائەرە دافە مەمامانكەن فەراسەن
فەندۈدق كەمفۇغ ايت دغۇن مەزۇرسكەن سېبھېغىچى
جمعە دىسەتە دان كەدىن فەندۈدق كەمفۇغ
مېبىتە سېكىف كىتوا كەمفۇغ مەنكادىكەن مىسجىد
ايت.

اين ادارە منجوقكەن بەھوا كەلارتن
داندونىسيا منجادى سبب اوتمام سەھىك تەرقىسا
ملاكۆكەن فەتكەن ۲ يېغ دەشە ايت. سەدۇغ
دىسبالىك ايت فەتكاۋىي ۲ اندونىسيا دلوار ۲ ئىكىرىم
دەكونىلىيە ۲ كاجىن بىرم مىواه دان تىدق فول
تاهو بىرچەمپور دىدالىم مىشاركە جاڭىنلىك فەندۈدق ۲
دەملايا سەدۇغكەن دغۇن ھېمقون مەرىك سىندىرىي فۇن
دەمكىن جوڭ. سئورۇغ بىركات ليھە سەھاج دالىم
استىعادە كەماتىن يەدلەكۆكەن مەرىك سودە مىپالەمى
عادة افلاكىي اڭام. اينىلە سېبىن مەغاف، اورۇغ ۲ يېغ
مۇتەھىرى سوڭ كالو دەملايا اين دەھتەر اولە فەرتە
اندونىسيا اورۇغ ۲ يېغ مەغرتىي اڭام سەفai جاڭىن
فربواتن ۲ مەرىكئىت مېولوق مات.

ادكە فريسيىدە سوڭرۇ ايت دېكتاتور؟ اين
ايالە فەرتىپان ۲ يېغ تله تىمبول دىدالىم لېشكۈوغۇن
اورۇغ ۲ اندونىسيا سىندىرىي. سېبىن اي سالالو
مېبوا ئەسسوات دغۇن بىر سىندىرىيin - تىدق ستابە
اتو تىدق فرستوجوان فارلىمە، بەھارو ۲ اين دەكتاڭ

جاموان ریعن دوجابة المدرسة المصرية بمكية مرتاجم. دتهه ۲ ایاله متري مودا حاصل بومي
دان کراجان تفافتن فرسکتوان، أعبد الرحمن طالب (سدغ ممکنچ چاون)، دکانن بلیو: توان
حاج احمد فواد دان راج موسى دری فجابة اکام فيرق. منکل دکیری بلیو فول ایاله الاستاذ
صالح عثمان فرلیس، توان حاج حسن یونس جوهر، دان سید جعفر البار.

* * *

فرکارا کفارتاین ایت ساغة ۲ مریق
دسلوره مشارکة اندونیسیا. کالو یع بکیتو
برلاکو باکی اورغ باواهن تیدقله منجادی ساتو
فرکارا یع بوله دفنده مروسکن تنافي ایت
برلاکو فول ددام لیغکوون ۲ اورغ یغترکموک
دان ترفلاجر. بو قین دافه دلیهه بهوا دالم ماس
کو غکریس کتیک فرسوراتن دان بهاس یغتله داداکن
دیسیغافورا بهارو ۲ اینه دوا گولغن یع دهتر
دری سان - ساتو دری کمترین اکام: توان حکما
دغن ساتو سورتن دان یغکدوا گولغن انم
اورغ یعدکتوأی اوله فروفیسیر فریونو. کران
فرتیلیغکاهن ایت مک دغن ساتو چارا یع منجو و کن
بهوا ای اداله ساتو گولغن یع رسی مک

سمفرن اتو همپیر ۲ تا اد لشروع. کاکیتاغن ۲
کمترین لوار نکری فون لبه سخ دودق
دلوار نکری سفترت دسیغافورا این دالم ماز
کاجی ۲ مریک تنتوله بسر جک دیندیغکن دغн
کاجی ۲ ددام نکری. فربیدأن کاجی ۲ اتنا
لوکل ستاف دغن یع بر اصل دری اندونیسیا فون
برتیغکنی برندنهن دان دمکین جوک چارا ۲ برکستا
تله هیدوف ددام فجابة لوار نکری افلانکی دالم
فرکارا ۲ یع معنای حال ۲ یع تردیری کران
معاؤقاکن فارتی ماسیع ۲. ادکه دهارف دغن
چارا ۲ این اندونیسیا اکن منجادی نکارا معمور
سباکی یع دچیتا ۲ کن؟

* * *

دناهه ملايو تله به فروگریسیب درف د کیت
سنديري ۲۹.

این ساتو اکوان یعنی باشك دری کتوار و مبوغض
اندونیسیا ایت دان دغون کران ایت کیت دسمنجو غ
دانه ملايو این جاغنه لکس مندغ بهوا داله سکلن ۲
اندونیسیا لبه درف د کیت. سکیرا پله دسینی اد
کرجسام داتارا فمرته دغون رعیه تنتوله یاپق
فرکار ۲۱ یعنی معنای فرسوراتن اتو لاين یعنی اکن
برجالن تیدق کاله دغون اورغ ۲ داندونیسیا
سبب کیت جوگ مفوپایی کبولیمن دان باپق قول
فرکار ۲۱ یعنی مبوکان مات کیت کف کما جوان ن
تنافی افکن دای کران کیت خودق داله فنجاجهن.

* * *

فرانه اتی کومیونیسنه داندونیسیا یعنی
دكتوای اوله کیائی حاج محمد عیسی انصاری
داداله مشوارتن دبندو غ داتارا لاين ۲ مندق
سفای فمرته اندونیسیا مرها تی دان میاسه دغون
سقسما تنتع فلاجران ۲ دسکوله ۲ بعسا اسیع.
لکه این ساعه فرلو دان مستحق قول دفرها تی
اوله کراجأن خصوصن کراجأن فرسکتوان
دانه ملايو سفای اف یعنی ترجادي دسیغافورا
مجادی کمباران باکی فرسکتوان بکینان
سکوله ۲ عموم ایت مقهیدوفکن فقرتین ۲
کومیونیسنه داله تانه ایر کیت این. مستحق
سبلوم کادآن ۲ مریق سفتر دسیغافورا
کراجأن فرسکتوان تانه ملايو معاذکن فمبرسیه
عناصر ۲ ایت داله سکوله ۲ عموم. تیدقله
اد ارتین کیت بر ماتین ۲ نمفر تاهنکن مصلحة نکارا
ترجأوه درف کومیونیسنه سدغ دسکوله ۲
داجر دان دفو فوق ساعه ۲ ایت.

* * *

لکه یعنی دامبل اوله متري فلاجران سیغافورا
ترهادف سکوله منعه چینا اتوق معهافوسکن

9

فروفیسر فریونو داله فنون کوغکریس دداله
اوچافن دهدافن عموم مقتاکن بهوا ای برسام ۲
دغون لیم اورغ راکن اداله او تو سن رسی دری
فمرته اندونیسیا دغون سوره دری کمترین فی.
فی. دان کیه (کمترین فلاجران دان کبودا یان).) یعنی
دصحکن دغون سوره دری فردان متري سنديري .
اورغ ۲ برتاب: افکه ارتین سوره ۲
ک-واس ایت دسبوهه دهدافن عموم؟ افکه
اورغ دسینی تیدق مغری کدو دقکن ایت
لالو دغون تیدق سکن ۲ مبوغض کادآن ایت
دهدافن عموم؟ اینله فرکارا کفرچیان یعنی تیمول
اتو دیمو لکن اوله سورغ فروفیسر دری
اندونیسیا. سدغ ای سنديري ملیمه بهوا دداله
کوغکریس کتیک بهاس دان فرسوراتن ملايو
ایت اورغ ۲ ملايو دافه بر ساتو دغون منیعکلکن
فهم دان فقرتین ماسیع ۲ - بربحث دغون کاسیه
مسرا دان فرسودار آن. ادکه فروفیسر ایت تیدق
تا هو بهوا فقار ووه کفار تاین دسینی ساعه هیبه
سدغ تسلک بروندیع اتوق مصلحة بعسا مریک
بوله بر ساتو؟

* * *

سفو لاغن کاندونیسیا فروفیسر دقتور فریونو
داداله کپتان کف که اخبار مقتاکن بهوا ای فواس
هاتی دغون کفوتسن دان چیتا ۲ یعنی فتشیع دری
کوغکریس بهاس دان فرسوراتن ملايو
ملايا یغتله دادکن دسیغافورا ایت ایاله تنتع
تجوان مپاتوکن بهاس ملايو دان بهاس اندونیسیام
”سهمک ملايا دان نکارا اندونیسیا مفوپایی
بهاس یعنی ساتو دان سام ۲۰.

کتاث، ”دندغ دری سودوہ ایت سماح
کوغکریس ایت اداله ساتو کوغکریس یعنی ساعه
فتیع ۲۰ تسلک مپبوهه تنتع ایجأن دان تانا بهاس
دقتور فریونو مقتاکن: ”روفان ۲ سودارا ۲ کیت

فلاجر ٢ "مدرسة اندونيسيا" ، مكة المكرمة برکر زامي دغن فكاوي حج دان كمترین اگام اندونيسيا . دودق (باريس يشكدوا) نمبر تيك دري كان اياله الاستاذ خليل اشعري، وكيل فكاوي حاج اندونيسيا . دوغه ٢ (برسكتوكه) هيتم دان بيرزمين مات) اياله الاستاذ عبد الجليل مقدسی مدير "مدرسة اندونيسيا" ، دان د بلاكم سکالي، فرتام دري كيري، اياله وكيل "كافيس" .
كيريمن سودارا صالح عبدالرحمن، كتووا کا بوثن فنتوتة كيروف : الشیخ حمزه عید الصفا مکه المکرمة .

فرایان مولد تله دادکن دیسیغافورا دغنا ساتو
فرارقتن يع فجع . این اداله منجوونکن کچتناز
اومه اسلام کفه جنجوون کیت محمد (ص) . هان
سان فرکارا يع فاتوه دفرهاتیکن بهوا سسوده
برجالن بکیتو جاؤه ددام فانس دجعیه دادکن
اوچافن يع فنفع برلیریة ٢ دان باپق فول بهاسن .
تیدفکه ترفیکر او، فعلولا مولد نبی شریف ایت
بهوا اورغ سوده فته سوده برفانس بکیتو لام
سدغ اوچافن ٢ يع دبریکن تیدق ددغر مریک .
مدھمداهن دلاءین تاهون اوچافن يع دبری سقدر
دوا بهاس سماج بآیت ملایودان تامیل کران مریکاله
اورغ يع رامی میمبوة مولد ایت . مدھمداهن
منداقه فرهاتین يع سقام . * * *

کومیونیس ة اداله ساعه مستحق کران دغنا لشکه
یع تکنس ایتوله سماج دافه کیت مليمه اکر ٢ اتو
بنیه ٢ فغرتین کومیونیس ة ایت دچابوہ دان
دبرسیمکن . کیت برهارف لشکه ٢ ایت دجالنکن دغنا
لبه تکنس لاکی دان کیت فرجای عموم من رعیة اکن
مپوکع لشکه ٢ ایت سراتوس فراتوس سیب فونچا ٢
سکل کبو وقکن دان کروسکن دنکری
سیغافورا این سده ترغله درف عناصر ٢
کومیونیس ة سماد ددام لیغکوون اورغ ٢ چینا
اتو فون دالم لیغکوون اورغ ٢ ملايو دغنا
معھیدوفکن عناصر ٢ ایت ستافق کستافق .

* * *